

*Informació per a usuaris
i familiars*

Afàsia

L'afàsia és la pèrdua o alteració del llenguatge a conseqüència d'una lesió cerebral. Pot afectar a les diferents àrees del llenguatge com l'expressió oral, escrita, la comprensió, la lectura i inclús al llenguatge gestual.

Algunes causes

Algunes de les causes que poden produir aquestes alteracions són:

- **Ictus.** A conseqüència de la interrupció del flux sanguini per part d'alguns vasos sanguinis en alguna zona del cervell (isquèmic), o bé per la ruptura arterial (hemorràgic).
- **Traumatismes cranioencefàlics:** Contusions i fractures.
- Per **tumors intracranials.**
- A conseqüència de **procediments quirúrgics.**
- A causa de **trastorns epilèptics severos.**
- **Trastorns neurodegeneratius.**

Principals tipus d'afàsia

Segons el lloc i l'extensió del dany cerebral, les alteracions són diferents en cada persona. Existeixen diferents tipus d'afàsia però els principals són aquests:

- **Afàsia de Broca o motora.** Es caracteritza per la dificultat en expressar-se. La persona que la pateix, presenta un llenguatge espontani poc fluid i produït amb molt d'esforç.

Malgrat això la seva comprensió està preservada. La persona pot ser molt conscient del seu problema i pot arribar a sentir-se molt frustrada.

- **Afàsia de Wernicke o sensitiva.** Es caracteritza per un llenguatge espontani fluid, però ple de parafràsies i en moltes ocasions verborrea. En aquest cas, la comprensió està alterada, i molts cops la persona no n'és conscient del seu dèficit.
- **Afàsia global o mixta.** En aquest cas tant la comprensió com l'expressió es veuen afectades.

Síntomes més comuns

- Dificultat o impossibilitat per trobar les paraules (anòmia).
- Dificultat i/o impossibilitat per entendre el que s'està dient.
- Intercanvi de sons i/o paraules pels adients (parafràsies).
- Elements del llenguatge automàtic o expressions emocionals d'ús comú (automatismes).
- Utilització de moltes paraules per expressar alguna cosa que es podria dir amb una sola o amb molt poques paraules (circumloquis).
- Emissió d'elements sil·làbics, conjunt de fonemes sense significat o paraules que la persona repetidament cada vegada que intenta articular llenguatge. Poden tenir o no significat (estereotípies).
- Repetició de forma automàtica l'última paraula o frase que acaba de dir el seu interlocutor (ecolàlia).
- Abolició del llenguatge (mutisme).
- Dificultat i/o impossibilitat per a llegir (alèxia).
- Dificultat i/o impossibilitat per a escriure (agrafia).

Tractament logopèdic

El tractament logopèdic pretén aconseguir la màxima recuperació lingüística possible, en cada cas. L'objectiu del tractament és que el pacient pugui mantenir, en la mesura del possible una comunicació eficaç i el més funcional possible amb el seu entorn, ja que això incideix de manera directa en la seva qualitat de vida.

La implicació per part del pacient i els seus familiars és fonamental per a aconseguir èxit en el tractament.

La plasticitat cerebral acompanyada d'una estimulació terapèutica, permet la regeneració del cervell lesionat en diferents mesures i fases.

Pautes generals per afavorir la comunicació del pacient afàsic

COM AFAVORIR LA COMUNICACIÓ?

- És indispensable **donar-li conversa**.
- **Escolteu-lo i espereu la seva resposta**. Si es bloqueja, ajudeu-lo amb la primera lletra o síl·laba de la paraula.
- Ajudeu-lo a identificar el tema, **doneu-li pistes**: "és de l'hospital?, és del menjar?, etc."
- **No parleu en lloc seu** intentant endevinar el què vol dir.
- **Eviteu atabalar-vos amb la seva manera d'enraonar** de vegades incompreensible i no el corregiu gaire sovint, sinó, el desanimareu.
- **Motiveu-lo** per participar en les activitats familiars.
- Si no us podeu entendre i es posa nerviós, **tranquil·litzeu-lo** i intenteu deixar-ho per a després.
- **Deixeu-lo actuar segons el seu criteri**, no li imposeu la vostra voluntat.
- **Promoveu situacions alegres** de les quals pugui gaudir.
- **Alegreu-vos dels seus progressos** per mínims que siguin.
- **No l'enganyeu** sobre el que no es correspon amb la realitat i no proposeu fites que no es puguin complir.
- Ajudeu-lo a **reiniciar activitats senzilles** i jocs que serviran d'estímul per al seu pensament i llenguatge.
- En les reunions familiars o d'amics, intenteu **que tothom li parli d'un en un**.

- **Estimuleu qualsevol mena de comunicació**, gestual, parlada o dibuixant.
- Busqueu **suport visual**: calendaris, rellotges, registres de rehabilitació, fotografies, etc.
- **En el cas de pèrdua del llenguatge gestual** podeu ajudar-lo a assenyalar, a fer gestos d'aprovació o desaprovació.

COM AFAVORIR LA COMPRESIÓ?

- **Capteu la seva atenció** abans d'iniciar la comunicació.
- **Creeu un ambient sense sorolls** ni elements que el puguin distreure.
- **Utilitzeu frases senzilles, curtes i clares** amb un volum i un ritme de parla adequat.
- **Realitzeu preguntes de resposta curta** o de sí/no.
- Utilitzeu paraules i **expressions familiars**.
- **Mantingueu el mateix tema de conversa**, no el canvieu constantment.
- **Expresseu una idea en cada frase** i, si cal, repetiu-la moltes vegades, sempre assegurant-vos que l'ha entès.
- **Parleu-li a poc a poc** i vocalitzant, però amb naturalitat.
- Si cal, **feu ús del llenguatge no verbal**.
- **Eviteu cridar**, la persona afàsica no és sorda.
- **Eviteu parlar com si no estigués present** i no utilitzeu un to infantilitzat.
- **Repetiu** amb les seves paraules el que s'ha entès.
- **Eviteu correccions d'articulació o d'estructuració** de frases, deixeu-lo acabar perquè si no s'interromprà la comunicació.
- En cas de no entendre'l, **animeu-lo perquè ho intenti més tard**.

Per a més informació podeu descarregar-vos al mòbil l'app d'Althaia

